

Лекція IV.

ЯК ПОВСТАЮТЬ ЗИСКИ?

Много з нас думали, що зиски повстають з грефту, спеціальних привілеїв, або монополію. Ми говорили так багато про крадіж капіталістів, що цілковито забули про великий і головний спосіб роблення зисків.

Товари є звичайно вимінювані після їх вартости. Припустім, що щоби випродувати житеві потреби для робітника, потреба на се двох годин суспільної праці, — або иншими словами потреба двох годин праці на випродуване робочої сили.

Припустім рівнож, що \$2.00 в золоті представляє дві години праці.

Вартість робочої сили (котру робітник продає) є означена заключеною в ній суспільною працею. Є се житеві потреби випродувані в двох годинах суспільної праці.

Если робітник продає свою робочу силу за її вартість, то в заміну дістане товар, котрий має в собі дві години суспільної праці. В повисшій випадку він дістане \$2 денно.

Иншими словами, робоча сила одного дня є замінена на дві години праці, котра є вложена в поживу, одіне і мешкане, в річі, котрі є необхідно потрібні для робітника. Робоча сила рівнає ся вартости двох долярів в золоті. Робітник продає свою робочу силу за її вартість.

Робітник дістає таку платню, щоби міг їсти, пити і одіти ся — т. є., щоби випродувати більше робочої сили. Робітник дістає вартість своєї робочої сили.

Одначе робітники продають свою робочу силу капіталістови на дни або тижні. Капіталіст купує товар (робочу силу) даючи таку заплату кільки вона варта. Если тим робітником є майнер (гірник), то в двох годинах він добуде вугля вартости \$2.00, або вартости платні цілого дня. Вуголь, котрий він добуває, буде мати в собі дві години праці, так само як і два доляри в золоті мають дві години праці, і так само житеві